

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 22/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. januára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 202/2019 z 29. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2020 prostredníctvom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva

na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 202/2019 z 29. júla 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sa sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu domáha, resp. domáhal na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) proti žalovaným určenia neplatnosti hlasovania a uplatnenia práva prehlasovaného vlastníka v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 166/2013.

3. Sťažovateľ v úvode ústavnej sťažnosti uvádza, že podáva ústavnú sťažnosť v zákonom stanovenej lehote proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z 29. júla 2020, doručenému mu 4. septembra 2020. Predmetné podanie sťažovateľa bolo doručené krajskému súdu 16. novembra 2020, ktorý ho vzápätí odstúpil ústavnému súdu.

3.1 Následne sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, poukazujúc na „*formalistický, nebezpečný prístup nižších súdov*“, pomerne rozsiahlo a nie dostatočne súvisle opisuje vybraté úseky súdneho konania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred súdom odvolacím a zároveň aj cituje z jednotlivých rozhodnutí v predmetnej právnej veci (napr. z rozhodnutia krajského súdu č. k. 21 Co 367/2015-280 zo 6. septembra 2016 a sp. zn. 21 Co 10/2018 bez uvedenia dňa jeho vydania).

3.2 V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na súdne konania vedené na okresnom súde pod sp. zn. 21 Cb 176/2007 a sp. zn. 19 Cb 226/2007, v ktorých vystupuje ako strana sporu a s vedením ktorých vyslovuje svoju nespokojnosť. Následne cituje z judikatúry najvyššieho súdu.

4. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ upozornil na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, dôvodiac, že „*takéto uznesenie môže mať veľmi vážne následky, na základe ktorého, správcovia bytových domov si môžu účtovať akékoľvek sumy bez riadneho zákonného zdôvodnenia, ako je v tomto prípade. Opätovne zdôrazňujem,*

myslím si, že môj byt vo vlastníctve sa stal raritou na Slovensku, ktorému účtujú poplatky za médiá bez elektriny a plynu, za dvojizbový byt o ploche cca 63 metrov štvorcových v rozpätí 260 – 365 € za mesiac. Samotný rekord v poplatkoch bol v roku 2005, ktorý činil 365 € za mesiac, kde cena médií bola výrazne nižšia od súčasných cien. NS SR vytvoril judikát, že správcovia môžu účtovať akékoľvek poplatky, porušovať nespočetné zákony a dokonca vykonávať dražbu bez riadneho súdneho rozhodnutia, bez upozornenia vlastníka bytu a rozhodovať o jeho vlastníctve, bez jeho vedomia (účasti, vedomosti). Verím, že dostanem jednoznačnú odpoveď, nečakám, že musí byť rozhodnuté v môj prospech, ale trvám na presvedčivej, kvalifikovanej, úplnej, jednoznačnej, nespochybniteľnej odpovedi, podloženej zákonným spôsobom a nie svojvôľou.“.

5. Konštatujúc porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR Bratislava sp. zn. 4Cdo/202/2019, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co/10/2018 a rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/166/2013, rozhodnutia súdov zrušil a vrátil im vec na ďalšie konanie.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11.1 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

12. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

13. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

14. Bez potreby bližších doktrínálnych záverov k označenému základnému právu sťažovateľom je potrebné konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako napadnuté uznesenie najvyššieho súdu malo poškodiť sťažovateľa na ním označenom základnom práve, pretože absentuje odôvodnenie, teda argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí týkajúcich sa porušenia označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

15. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a v zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123

ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

16. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej absentujú konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv a slobôd (ústavnoprávne relevantné odôvodnenie ústavnej sťažnosti, pozn.).

17. Vo svojej doterajšej judikatúre ústavný súd už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu, a to v ústavnoprávnej rovine porušenia základných práv. Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k jeho namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (tu treba poukázať aj na nedostatok obligatórneho právneho zastúpenia sťažovateľa).

18. Ústavný súd dodáva, že podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až u) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

19. Vzhľadom na to, že nedostatok odôvodnenia, ktoré predstavuje podstatnú náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy, nemožno považovať za odstrániteľný nedostatok v štádiu konania po uplynutí lehoty ustanovenej

v § 124 zákona o ústavnom súde, ústavný súd v okolnostiach daného prípadu sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti spočívajúcich v nedostatočnom odôvodnení ústavnej sťažnosti nevyzýval.

19.1 Na účel predbežného prerokovania návrhu pozornosti ústavného súdu neušla ani otázka posúdenia včasnosti podania ústavnej sťažnosti sťažovateľom v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde, keď napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2020, avšak ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až 30. novembra 2020 (už jej doručenie krajskému súdu 16. novembra 2020 nezodpovedá zákonnej dvojmesačnej lehote, bez ohľadu na to však také doručenie nemôže nahradiť doručenie návrhu ústavnému súdu).

19.2 Ústavný súd zároveň dodáva, že v danom prípade nie je splnená ani podmienka povinného právneho zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom a o jeho ustanovenie podľa § 37 zákona o ústavnom súde sťažovateľ nežiadal.

19.3 Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil kópiu právoplatného rozhodnutia, preskúmania ktorého sa v tomto konaní domáha. Ústavný súd v záujme hospodárnosti konania sťažovateľa na odstránenie tohto nedostatku a nedostatku uvedeného v bode 19.2 nevyzýval, pretože v danom prípade nie sú splnené ďalšie podmienky konania pred ústavným súdom, ktoré možno jeho postupom odstrániť (body 19 a 19.1).

20. Predmetná ústavná sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, pričom vo vzťahu k samotnému návrhu ide o neodstrániteľný nedostatok zákonných náležitostí, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Zároveň je neopomenuteľne prítomný dôvod odmietnutia návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde, pretože návrh bol podaný oneskorene.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2021

Libor Duľa
predseda senátu